

vergadering **C102**
zittingsjaar 2022-2023

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie,
Wetenschap en Innovatie

van 12 januari 2023

**Vlaams
Parlement**

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de re-integratie van langdurig zieken – 989 (2022-2023)	
VRAAG OM UITLEG van Kim De Witte aan Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over het vernieuwde raamakkoord over de re-integratie van langdurig zieken – 997 (2022-2023)	3
VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de hefboomfunctie van vrijwilligerswerk – 991 (2022-2023)	13
VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de opstart van de gemeenschapsdienst – 992 (2022-2023)	15
VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de jobbonus en de jobbonus plus – 993 (2022-2023)	19

VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de re-integratie van langdurig zieken – 989 (2022-2023)

VRAAG OM UITLEG van Kim De Witte aan Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over het vernieuwde raamakkoord over de re-integratie van langdurig zieken – 997 (2022-2023)

Voorzitter: de heer Imade Annouri

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Voorzitter, in Vlaanderen zijn er ongeveer 243.000 op beroepsactieve leeftijd langdurig zieken. Daar zit zeker een potentieel om vacatures in te vullen. Ze hebben ook bij de sociale partners een podium gekregen; zij vinden dat we meer moeten inzetten op re-integratietrajecten. Minister Muyters is indertijd gestart met dat experiment. Het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (RIZIV) waar veel van die mensen een uitkering krijgen en VDAB werken samen. Federaal minister Vandenbroucke is gestart met een plan rond 'terug naar werk'-coaches om die mensen te begeleiden. Er is ook een extra ambitieniveau op het aantal deelnemers in zo'n traject. Vroeger was dat vijfduizend, nu is dat via een groeipad opgetrokken naar een optimum van tien- of twaalfduizend op jaarbasis.

Langdurig zieken kampen vaak met complexe problematieken. Daarom werden eerstelijnszones in Leuven en Limburg opgericht waar zorgprofessionals patiënten begeleiden, en drempels en muren slopen tussen de diensten. Een belangrijke taak is daarbij weggelegd voor de huisarts. Werk wordt gezien als een onderdeel van de oplossing.

Minister, wat zijn de krachtlijnen van het vernieuwde raamakkoord tussen VDAB, het RIZIV en de ziekenfondsen? We hebben niet altijd onze cijfers gehaald in een aantal trajecten. Dat komt omdat het veel te vrijblijvend is. Er is geen enkele hefboom om de mensen mee te krijgen in zo'n traject. We hebben dat wel gevraagd, ook in ons Vlaams bestuursakkoord. Na screening door een multidisciplinair team, en als ze nog kunnen werken volgens dat team, moeten die mensen een inspanningsverbintenis nemen om een traject te volgen. Het is een inspanningsverbintenis, geen resultaatsverbintenis. Dat is nog altijd niet gehonoreerd. Wat is volgens u het verschil met vroeger waardoor we nu wel succes zouden boeken?

Wat is het plan van aanpak van de eerstelijnszones?

Hoe wordt dat allemaal op elkaar afgestemd?

De voorzitter: De heer De Witte heeft het woord.

Kim De Witte (PVDA): Voorzitter, minister, collega's, in het verleden was de mindset bij de ziekenfondsen: iemand is ziek genoeg om een uitkering te krijgen. Nu wordt de mindset: hoe krijgen we mensen weer aan de slag? Dat zei gedelegeerd bestuurder van VDAB Wim Adriaens kort geleden over het nieuwe raamakkoord tussen VDAB, het RIZIV en de ziekenfondsen. Het nieuwe akkoord heeft als doelstelling tienduizend langdurig zieken naar werk te begeleiden in 2023. Dat is 2,5 keer zoveel als in 2022; toen waren het er vierduizend.

Minister, ik heb een probleem met beide mindsets. Het mag inderdaad niet de bedoeling zijn om na te denken over wie in aanmerking komt voor een uitkering.

Er moet nagedacht worden over de activering van zieken en de manier waarop. Werk is voor veel zieken een deel van de oplossing, een deel van een goed herstelproces. Ook de mindset hoe we hen zo snel mogelijk weer aan de slag krijgen, is mijns/onzes inziens niet de juiste. Volgens mij is de juiste mindset hoe langdurig zieken zo goed mogelijk laten genezen? Het gaat over zieke mensen en die moeten genezen.

Een belangrijk onderdeel van het probleem is dat veel mensen ziek worden van hun job. De discussie over werkbaar werk is cruciaal in dit debat. Zolang we er niet voor zorgen dat werk werkbaar is, gaan heel veel mensen ziek blijven uitvallen. Helaas, in de praktijk zien we dat de flexibiliteit, het nachtwerk, de afbraak van vaste contracten, jobs die in stukken worden gekapt, stap voor stap toenemen.

Kortom, wij zijn tegen een activeringsbeleid dat niet in de eerste plaats gericht is op genezing.

Minister, hoe reageert u op het nieuwe raamakkoord?

Vindt u het doel van tienduizend begeleidingstrajecten realistisch? Wat zijn volgens u de gevolgen als dat doel niet behaald wordt?

Langdurig zieken moeten in de eerste plaats genezen. Hoe zult u erover waken dat de gezondheid van langdurig zieken niet uit het oog verloren wordt of op de tweede of derde plaats komt?

Heeft VDAB voldoende capaciteit om de trajecten kwaliteitsvol in te vullen?

De voorzitter: Minister Brouns heeft het woord.

Minister Jo Brouns: Collega, zoals u aangeeft heb ik het jaar 2022 mogen afsluiten met de ondertekening van het nieuwe raamakkoord tussen VDAB, het RIZIV en de verzekeringsinstellingen. Het was een heuglijk moment, want hiermee moet een van de belangrijkste doelstellingen bereikt worden, met name meer re-integratie-trajecten voor mensen die kampen met gezondheidsproblemen. Want, hoewel we in Vlaanderen al sinds 2021 een ambitieus groeipad nastreven, waren de afspraken hierover nog niet formeel vastgelegd met de federale partners. En nu, na ongeveer een jaar onderhandelen, is dat kunnen landen. Nu hebben we samen gezegd dat we de groep van mensen in gezondheidsproblemen niet loslaten – dat is belangrijk om te benadrukken –, dat we hen gaan helpen, dus ondersteunen, om de stap terug naar werk te zetten, en dat we dat vooral ook samen gaan doen.

De vernieuwde raamovereenkomst zal de kwaliteit van de samenwerking verbeteren zodat we de begeleiding kunnen versnellen en verbeteren met een hogere uitstroom naar werk als resultaat. De focus ligt op het bieden van kansen en mogelijkheden aan als arbeidsongeschikt erkende burgers, met het grootste respect voor die mensen. Uiteraard hebben we daarbij heel veel aandacht voor het genezingsproces, collega De Witte.

Om die boodschap kracht bij te zetten, zijn we erin geslaagd om ons vooropgestelde ambitieuze Vlaamse groeipad integraal te laten opnemen in het raamakkoord. Dat wil concreet zeggen dat het RIZIV, de ziekenfondsen en VDAB nu samen streven naar een groeipad van 10.000 opgestarte trajecten in 2023 en 12.000 in 2024. Daarbij engageert VDAB zich ook om de uitstroom naar werk van de trajecten te verhogen, namelijk van 30 procent naar 35 procent en op termijn 40 procent.

Ook omtrent de financiering van het akkoord zijn er concrete afspraken gemaakt. Zo zal het RIZIV enerzijds voorzien in een basisfinanciering van 5000 trajecten aan 4800 euro per traject en is er anderzijds ook een variabel gedeelte. Bij dat

variabele gedeelte zal elk traject boven op de vijfduizend gefinancierd worden aan 4800 euro plus 2 procent indexering op jaarbasis. We zullen dus voldoende middelen ontvangen van het RIZIV om de trajecten te kunnen financieren.

Voorts is het raamakkoord ook een continuering van hoe de samenwerking in de praktijk reeds liep. De verschillende partners kennen elkaar ondertussen goed en zijn erin geslaagd de sterktes van de samenwerking meer naar boven te brengen en verder te optimaliseren. Zo zal er nog bijkomend ingezet worden op veelvuldige informatie-uitwisseling en casusbesprekingen.

Daarnaast was het nodig om de samenwerking en afspraken te actualiseren. Er is voor wat betreft de re-integratie van langdurig zieken op de arbeidsmarkt de afgelopen periode heel wat gebeurd. Niet alleen hebben wij daar in Vlaanderen sterk op ingezet, ook federaal heeft men een 'terug naar werk'-plan gerealiseerd met de komst van de 'terug naar werk'-coördinatoren. Nu is ieders rol ook duidelijker in het gehele proces.

In de raamovereenkomst is er daarom afgesproken dat de toeleiding van arbeidsongeschikt erkende burgers via drie mogelijke manieren kan verlopen. Op de eerste plaats, geïnitieerd door de adviserend arts. Ten tweede kunnen burgers vanaf de eerste dag arbeidsongeschiktheid een spontane vraag tot ondersteuning stellen aan het ziekenfonds of de 'terug naar werk'-coördinatoren. Zij kunnen hen ook doorverwijzen naar VDAB. Ten derde – en dit is splinternieuw – wordt het dankzij een pilootproject mogelijk om rechtstreeks op te starten bij VDAB wanneer iemand invalide is en dus langer dan één jaar arbeidsongeschikt erkend is. Bij deze instroom hoort enkel een administratieve check bij het ziekenfonds door VDAB. Burgers kunnen met andere woorden onmiddellijk na een spontane vraag ondersteund worden bij VDAB en zijn partners.

Daarmee zijn er meerdere toeleidingsmogelijkheden in vergelijking met het verleden die bijdragen aan het waarmaken van het groeipad. Ik ben bovendien hoopvol dat de derde, spontante aanmelding bij VDAB, op termijn deuren kan openen tot nog meer drempelverlagende opties.

Dan kom ik bij het plan van aanpak met ons pilootproject bij de eerstelijnszones. Ik heb dat hier in het verleden ook al eens aangekondigd. Intussen zijn de middelen ook voorzien en gaan we daar dit jaar mee kunnen starten. Ik ben tevreden over het raamakkoord dat we samen gesloten hebben met de federale collega's. In de doelgroep van de langdurig zieken zit immers een heel groot arbeidspotentieel en dat moeten we vanuit verschillende invalshoeken trachten te benaderen. Ik zie dat vanuit de logica en de filosofie dat je vandaag heel wat mensen hebt die langdurig uit zijn om medische of psychosociale redenen. Dat kan heel breed zijn. Maar dat neemt niet weg dat er heel vaak, uiteraard in overleg en met het grootste respect voor die mensen, wel zaken zijn die ze misschien wel al kunnen opnemen, al dan niet tijdelijk. Dan voel je dat dat vandaag vaak onderbenut wordt.

Eerstelijnszones, die ik zelf goed ken vanuit de lokale realiteit, zijn geografische afbakeningen van een of meerdere steden of gemeenten van 75.000 tot 125.000 inwoners. Ik denk dat iedereen die wel kent. Die afbakening wordt gebruikt om de eerstelijnsaanbieders, zoals huisartsen, maatschappelijk werkers en psychologen, te verzamelen in een netwerk. Ik heb dat ook al een aantal keer herhaald en ik ga het hier ook doen. Ik geloof heel sterk in een lokaal, regionaal ecosysteem rond werk. Er zijn heel veel spelers lokaal en regionaal die op een betekenisvolle wijze een rol kunnen spelen rond werk. Ik denk dat we daar nog meer op kunnen inzetten. Ik noem dat dan ook een ecosysteem van alle actoren die lokaal en regionaal een rol van betekenis kunnen spelen in het positief activeren van mensen richting werk.

Eind december 2022 heb ik een proefproject opgestart in samenwerking met de KU Leuven en de UHasselt. Het is de bedoeling dat er in de eerstelijnszones van Leuven en Limburg een testcase wordt ontwikkeld voor het implementeren van de re-integratie tijdens of na ziekte. De eerstelijnsaanbieders kunnen dankzij hun nabijheid een belangrijke rol spelen in het sensibiliseren van personen, maar evenzeer in het informeren en sneller doorverwijzen naar de juiste experts inzake werk. Ik zie daarbij ook een belangrijke rol weggelegd voor VDAB en zijn partners. Het belangrijkste is dat er een bewustzijn wordt gecreëerd dat werk deel kan uitmaken van het herstel en dat de weg naar dat werk zo laagdrempelig mogelijk moet zijn. Het landschap van de dienstverleners moet daarom heel goed op elkaar zijn afgestemd.

Het is bovendien minstens even belangrijk om goede praktijken uit het verleden samen te brengen en daar lessen uit te trekken. Op die manier heb ik de ambitie om het maximale te halen uit de doorstroom die er kan komen vanuit de eerstelijnszones.

Het project zal een jaar lopen. Het is dan ook nog veel te vroeg om nu al vooruit te lopen op eventuele resultaten.

U vroeg in welke mate het raamakkoord en het project met de eerstelijnszone op elkaar zijn afgestemd. Beide initiatieven zijn uiteraard met elkaar verweven. Het project in de eerstelijnszones zal mee bijdragen tot het realiseren van het groeipad. Wanneer we erin slagen om de eerstelijnszones als partner mee te nemen, dan zullen zij ook meer burgers die als arbeidsongeschikt erkend zijn, aansporen om stappen richting werk te kunnen zetten. Zij zullen dankzij hun werking meer focussen op wat wél nog mogelijk is, en zij moeten zo een cruciale stakeholder worden om de instroom volgens de raamovereenkomst te stimuleren.

Het project draagt daarmee ook bij aan het toewerken naar de doelstellingen in het Vlaams actieplan voor re-integratie van langdurig zieken. VDAB moet als regisseur van de arbeidsmarkt de partner zijn om opportuniteiten te spotten om dit waardevolle, maar nog te verborgen arbeidspotentieel aan te boren. Nieuwe samenwerkingen opzetten is daarbij cruciaal. Het is voor ons ook altijd van belang geweest om vanuit verschillende invalshoeken die ambitie te benaderen. Dat betekent dus dat er een en-en-enbenadering nodig is.

Tot daar, collega's.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Ik vind dat de instroom en de toeleiding nog altijd te veel binnen een sfeer van vrijblijvendheid baden. Ik denk aan ons voorstel, dat ook in het Vlaams bestuursakkoord staat, om wie minstens een jaar langdurig ziek wordt, tijdens de eerste drie maanden te bezoeken, met een multidisciplinair team. Er kan dan bekeken worden of het werk hervat kan worden op een andere manier, of bij een andere werkgever. Indien het antwoord ja is, dan kan men minstens een verbintenis traject laten opstarten.

Nu zijn er, als ik het goed begrepen heb, drie vormen van toeleiding. Het kan via de adviserend geneesheer, en dan is mijn vraag: is er binnen het RIZIV een algemene briefing richting de adviserend geneesheren? Werken zij met een gezamenlijke methodiek? Op welke basis zal die adviserend geneesheer die toeleiding doen? Wat heeft die adviserend geneesheer ter beschikking als resources, om in te schatten wie wel of niet naar zo'n traject kan gaan?

De tweede mogelijkheid is dat de persoon er zelf spontaan naar vraagt. Ik ben benieuwd, minister: zijn er vandaag cijfers over de mensen die vroeger in een

traject VDAB-RIZIV zaten? Hoeveel van hen hadden zich spontaan aangemeld, en welke zijn de succesfactoren om mensen daartoe te stimuleren?

De derde vorm is via de eerstelijnszone. Dat zal zich nog moeten uitwijzen.

Tot daar wat betreft de mensen die via het RIZIV langdurig ziek zijn, maar er zijn ook mensen die langdurig ziek zijn en een uitkering ontvangen die niet via het RIZIV komt, bijvoorbeeld van een arbeidsongevallenverzekering en zo verder. Ik ken mensen die in die situatie zitten en dat is enorm schrijnend. Dat zijn bijvoorbeeld mensen die honderd procent invalide zijn verklaard. Je weet dat je als samenleving van die mensen niet mag verwachten dat ze op een of andere manier nog duurzaam aan het werk gaan, maar zij hebben wel nog de ambitie, als het kan en mogelijk is voor hen, om te werken. Waarom doen de meesten van hen dat niet? Omdat de private verzekeraars, zodra ze aan de slag zouden gaan – hoe schrijnend hun situatie ook is – hen zullen aanspreken en de honderd procent invaliditeit in twijfel zullen trekken en zelfs retroactief voordelen en uitkeringen gaan terugvorderen. Ik heb het nagekeken. Bij het RIZIV bestaat de mogelijkheid om, ondanks honderd procent onbeschikbaarheid, progressief twee dagen per week – denk ik – te werken, met een plafond. Eigenlijk zouden mensen ook in de private sector, wanneer de verzekering niet via het RIZIV komt, dat recht moeten hebben. Voor hen is gaan werken echt wel een gigantisch risico. Ik zou hun dat, in hun situatie, vandaag niet aanraden. Ik zou u willen vragen om, vanuit uw rol als Vlaams minister, ook de private verzekeringspelers eens rond de tafel te krijgen. Dan kan onderzocht worden hoe een kader geschapen kan worden – ik vermoed dat dat federaal zal zijn – om te zorgen dat die mensen dezelfde rechten hebben als degenen die bij het RIZIV zitten. Dat is een kleine zijsprong, maar dat zijn ook mensen met een langdurige ziekte.

Samengevat heb ik dus nog drie concrete vragen: Eén, quid de resources en de methodiek van de adviserend geneesheren om de mensen toe te leiden? Twee, hoeveel mensen hebben zich in het verleden al spontaan aangemeld in die trajecten? Een derde vraag is de vraag om wie via een private verzekering een uitkering krijgt, toch ook de mogelijkheid te bieden om progressief opnieuw te werken zonder risico op verlies van invaliditeitspercentage.

De voorzitter: De heer De Witte heeft het woord.

Kim De Witte (PVDA): Dank u wel, minister, voor uw antwoord.

Ik heb drie punten. Ten eerste, zoals de cijfers aantonen, blijft het aantal langdurig zieken helaas stijgen. Het aantal mensen dat langdurig ziek wordt vlak voor hun pensioen bijvoorbeeld, is de afgelopen vijf jaar met een vierde toegenomen. Dat blijkt uit de cijfers die mijn federale collega Gaby Colebunders twee maanden geleden heeft opgevraagd. Meer en meer mensen vallen uit omdat ze opgewerkt zijn of het niet meer zien zitten. Ik denk dat dat ook te maken heeft met het werk zelf. Ook het aantal psychosociale klachten blijft helaas toenemen, in de eerste die burn-outs. Dat is een vaststelling die ik maak en ik vind dat heel belangrijk in het beleid rond dit thema.

Ik ben akkoord met u dat werk deel kan uitmaken van de oplossing. Ik heb dat ook gezegd in mijn eerste tussenkomst. Werk is deel van de oplossing, als het goed wordt aangepakt, als dat voor de personen in kwestie ook zo overkomt dat het een kans is om te hernemen, dat er geen negatieve druk rond bestaat. Ik ben ook akkoord met u rond het belang van lokale omkadering. Die twee gaan samen.

Maar ik blijf wel op mijn honger zitten rond een aantal vragen die ik gesteld heb vanuit die voorgaande bezorgdheden. Mijn vraag was wat de gevolgen zijn als die doelstellingen niet gehaald worden. Wat betekent dat dan heel concreet voor de mensen en de coaches die werken bij VDAB? Zijn daar targets aan verbonden? Uit

de eerste ontwerpen had ik begrepen dat dat het geval was. Wat zijn de gevolgen als die niet gehaald worden?

Mijn tweede vraag is de volgende. U zegt: "Wij willen tienduizend mensen activeren." Vorig jaar waren het er vierduizend, dus dat is maal tweeënhalf. Als ik het goed begrepen heb gaan we van zestig naar honderd coaches. Is dat realistisch voor u?

Ten derde is het voor mij nog niet duidelijk hoe het allemaal heel concreet zal werken. Dus ik ben ongerust over die mindset die nu geformuleerd wordt. In tegenstelling tot mijn collega Ronse – het zal jullie allemaal niet verbazen, en mijn collega Ronse nog het minste – ben ik niet zozeer van de idee dat het hoofdprobleem ligt bij het feit dat er te weinig sancties zijn of te weinig druk ligt op die mensen, maar van de idee dat het hoofdprobleem ligt bij de situatie zelf, het werk zelf. Dus mijn vraag luidt: wat zijn de concrete garanties die u daar wilt inbouwen? Hoe wilt u dan hooghouden dat er niet gewoon extra druk is en we volgend jaar niet met nog ergere cijfers zitten? Want dat is mijn vrees eigenlijk: dat die cijfers niet gaan dalen, dat we globaal weinig doen aan de oorzaken van die ziekte-uitval, dat dit systeem de druk nog zal verhogen. Dus ik had graag nog meer verduidelijking daarrond.

De voorzitter: De heer Verbeurgt heeft het woord.

Thijs Verbeurgt (Vooruit): Minister, ik ben het eens met collega De Witte op het vlak dat het fundamentele probleem natuurlijk het uitvallen op de arbeidsmarkt is. Werk maken van werkbaar werk is absoluut essentieel. Voorkomen is beter dan genezen, maar dat mag ons er niet van weerhouden om ook aan het genezen te werken, zowel wat betreft het genezingsproces, maar ook het zorgen dat mensen die zijn uitgevallen, terug begeleid worden richting de arbeidsmarkt. Ik vind het dus belangrijk dat we een zeer aanklampend beleid voeren om ervoor te zorgen dat mensen terug kansen krijgen op de arbeidsmarkt.

Ik heb een reeks concrete vragen, minister. Ten eerste, bent u het met mij eens dat we zowel op het vlak van preventie als re-integratie een gedeelde verantwoordelijkheid hebben als overheid, als individu, maar ook als bedrijven, dus dat ook de bedrijven daar toch wel op hun verantwoordelijkheid moeten worden gewezen? Dat sluit ook aan op de discussie van deze voormiddag: dat zij voor mensen die gezondheidsproblemen hebben gehad, weer kansen moeten bieden bij sollicitaties en dergelijke meer. Dat is de eerste vraag.

Ten tweede, u zegt in uw antwoord dat VDAB een beperkte administratieve check zal doen. Kunt u formeel bevestigen of dat zeer beperkt zal zijn? De waarheid gebiedt mij te zeggen dat ik in de wandelgangen wat signalen heb opgevangen dat dat toch een grondige check zou zijn bij VDAB. Ik hoop dat we geen bijkomende extra drempels gaan opwerpen om snel aan de slag te kunnen gaan met hen die aangeven dat zij dat willen.

Dan heb ik nog een vraag. Hoe gaat de samenwerking met de pijn- en revalidatiecentra verlopen? Er zijn enkele interessante proefprojecten die hebben aangetoond dat het opnemen van gespecialiseerde bemiddelaars in een revalidatieteam een meerwaarde kan bieden. Ziet u mogelijkheden om daar ook nog werk van te maken?

Dan herhaal ik mijn vraag die ik als eerste heb gesteld: gaat u met de werkgevers extra rond de tafel zitten om ervoor te zorgen dat ook zij mee zijn in dit verhaal en dus voldoende plaatsen creëren voor mensen die ooit zijn uitgevallen?

De voorzitter: De heer Ongena heeft het woord.

Tom Ongena (Open Vld): Er zijn intussen 243.000 Vlamingen die in principe zouden kunnen werken, maar het niet doen omdat ze langdurig ziek zijn. Dat cijfer is de voorbije jaren sterk gestegen. Ik denk dat het daarom goed is dat het raamakkoord er nu is, en vooral dat er een mindswitch gekomen is van 'laat die mensen met rust' naar 'we gaan kijken hoe we die mensen op hun tempo, op hun manier, volgens hun mogelijkheden weer aan de slag kunnen krijgen'.

Het doet me vergelijken met de mindswitch die we, denk ik, ongeveer twintig jaar geleden gehad hebben, toen we tot het besef zijn gekomen dat we langer gaan moeten werken om ons welvaartssysteem overeind te houden. Net zoals bij die mindswitch van langer werken merk ik dat collega De Witte en de PVDA het ook moeilijk hebben met deze mindswitch, namelijk kijken hoe we mensen terug aan het werk kunnen krijgen.

Ik begrijp dat niet om twee redenen. Eén, als we ervoor zorgen dat die mensen op hun tempo, op hun maat toch weer aan een job kunnen geraken, dan vullen we vacatures in en zorgen we ervoor dat er minder werkdruk is voor mensen die vandaag aan het werk zijn en verkleinen we op die manier de kans op uitval wegens werkdruk. Ik denk dat dat al een eerste reden is om daar volop voor te kiezen.

Twee, het is ook goed voor die mensen zelf. Een goede kameraad van mij is twee jaar geleden van zijn fiets gevallen en is nu nog serieus motorisch beperkt. Hij is ongelofelijk blij dat hij van zijn werkgever de kans krijgt om weer halftijds aan de slag te gaan. Hij voelt dan eigenwaarde, voelt zich betrokken en voelt contact met collega's. Ik denk dus dat we ook voor die mensen zelf net alles moeten doen om hen weer aan de slag te krijgen.

Ik begrijp dus niet, collega De Witte, dat jullie die mindswitch niet willen maken, dat jullie blijven vastzitten en vooral zeggen dat we die mensen de kans moeten geven om te genezen. Uiteraard moeten we die mensen de kans geven om te genezen, maar ik merk aan uw retoriek toch vooral dat we die mensen met rust moeten laten. Ik moedig u aan, minister, vooral verder te gaan met wat u doet. 10.000 op 243.000, laat ons eerlijk zijn, is misschien nog wat te bescheiden, maar ik ben een optimistisch mens: je moet stap voor stap gaan en ik reken er dus op dat u erover waakt dat we die 10.000 snel ingevuld gaan krijgen.

Imade Annouri (Groen): Ik wil nog heel kort aansluiten, minister. Het is een heel interessante discussie, een belangrijk thema ook. Ik zou nog twee punten willen toevoegen.

Collega Ronse is begonnen door te zeggen dat er 243.000 langdurig zieken zijn in Vlaanderen. Dat zijn mensen die langer dan een jaar afwezig zijn. Als je er de groep bijtelt van mensen die 6, 7 of enkele maanden afwezig zijn, die tegen de lamp lopen, dan zit je met een veel groter aantal op onze arbeidsmarkt. Die zijn er ook en het is echt een epidemie.

Ik kan me soms niet van de indruk ontdoen – en dat wil ik toch even gezegd hebben – dat ik een beeld zie dat we allemaal samen in een boot zitten, dat er een gigantisch gat zit in die boot waarlangs het water binnenkomt en dat we aan het focussen zijn op die paar emmers waarmee we het water wegdoen. Dat gigantisch gat waar het water binnenkomt, dat zijn de langdurig zieken. Dat neemt toe en is een groot probleem in onze maatschappij. Ze weer aan de slag proberen te krijgen – en dat is voor alle duidelijkheid heel belangrijk –, dat zijn die enkele emmers, de enkele goede maatregelen die genomen worden. Daar staart men zich blind op, omdat het aantal mensen dat langdurig uitvalt te groot is. Daar gebeurt te weinig rond en ik maak me er oprecht zorgen over. Ik denk dat daar meer focus, prioriteit en aandacht naar moeten gaan dan vandaag de dag gebeurt, en dat moet gebeuren op zowel federaal als Vlaams niveau.

Ik kom tot een tweede punt. Ik hoor hier woorden als 'aanklampend' en 'loslatend'. Anekdotiek is belangrijk. Ik denk dat de simpele werkelijkheid voor de mensen die langdurig ziek zijn, is dat er geen 'one size fits all' is. Er zijn sommige mensen die gebaat zijn bij deeltijds weer aan de slag gaan, wat hen enorm hard helpt, maar er zijn mensen die je gewoon maandenlang met rust moet laten, omdat ze anders gewoon niet kunnen herstellen, omdat gewoon opstaan en naar het toilet gaan of naar de supermarkt gaan, al zo ingrijpend is dat ze er urenlang van moeten bekomen. Ik zou die boodschap toch wel willen meegeven: dat men niet in algemene termen kan spreken van 'dat is nodig' of 'dat is nodig', want er is heel veel individueel maatwerk nodig.

Mijn bijkomende vraag, minister, is of u denkt dat we in staat zijn om dat individueel maatwerk, dat per case nodig is, op dit moment effectief te hebben, om er op een heel flexibele manier mee om te gaan, om de mensen die langdurig uitvallen de nodige zorg of activatie te geven die ze verdienen.

De voorzitter: Minister Brouns heeft het woord.

Minister Jo Brouns: Ik zal beginnen met uw woordspeling, want die is dubbel. U spreekt over individueel maatwerk. We werken met mensen, dus het is per definitie maatwerk. We gaan op het individueel maatwerk dubbel zoveel moeten inzetten voor de re-integratie van langdurig zieken of gewoon zieken tout court. Sociale economie in het algemeen wordt veel te weinig benut in functie van re-integratie. *(Opmerkingen)*

Dat wou ik even zeggen, dat wordt in het debat vaak vergeten. ik heb vanaf het begin ervaren dat er een onderscheid is, een harde muur, tussen het reguliere circuit en de sociale economie. Bij de hele re-integratie, voor herstel, Terug naar Werk, heeft de sociale economie een rol te spelen, veel meer dan vandaag. Dat wil ik even meegeven als een algemene beschouwing of visie van mij op het herstel en re-integreren in onze samenleving.

Collega De Witte, als we spreken over sancties of het straffen als men de ambitie niet haalt: er is inderdaad een financiering aan VDAB gekoppeld aan de trajecten. VDAB krijgt pas bijkomende middelen, als er effectief vijfduizend trajecten gehaald worden. Het mag niet de bedoeling zijn dat mensen zieker worden door die re-integratie. Dat zou het omgekeerde effect hebben.

Ik had voor mezelf genoteerd dat bij die mensen vaak het beeld of het gevoel ontstaat dat ze afgeschreven zijn. Het moet absoluut het omgekeerde zijn. We moeten hen niet extra onder druk zetten maar extra kansen geven. Dat is het gevoel dat vandaag vaak leeft: je bent ziek volgens een bepaalde diagnose, maar er is vaak meer dan een medische beoordeling nodig. We moeten als het ware een multidisciplinaire beoordeling kunnen krijgen. Heel vaak zitten er nog capaciteiten die los van de aandoening toch benut kunnen worden. Het totaalbeeld komt daar onvoldoende naar boven als men enkel met een medische bril kijkt. Daar liggen nog wat uitdagingen voor het federale niveau.

De bemiddelaars krijgen wel degelijk een opleiding om om te gaan met die doelgroep. Dat is belangrijk. Er wordt samengewerkt met gespecialiseerde partners die dat goed kunnen, die expertise hebben. Momenteel is er voldoende capaciteit bij VDAB om met de doelgroep aan de slag te gaan; dat is uiteraard een belangrijke randvoorwaarde om de re-integratie mogelijk te maken. Het is wel zo dat we met VDAB een dossier aan het opmaken zijn om extra voltijdequivalenten (vte's) te verkrijgen, los van de koppennorm. Daarmee wil ik snel naar de Vlaamse Regering stappen, want meer trajecten zullen uiteraard meer vragen van de bemiddelaars bij VDAB.

Wat betreft de briefing aan de adviserend geneesheer bij het RIZIV, ga ik ervan uit dat die methodiek daar ook is afgestemd. Dat is totaal niet onze bevoegdheid, maar ik ga ervan uit dat dat daar ook gebeurt.

We weten wel niet vanuit welke instroom ze bij VDAB toekomen – dat was een specifieke vraag van collega Ronse. Men heeft sowieso een aanmeldingsformulier nodig als men langs het ziekenfonds wil gaan. Alle situaties waarbij werken niet loont, zijn niet oké, dus dat geldt ook als blijkt dat mensen beter in de ziekte-uitkering blijven zitten. De individuele situatie, daar hebben we ook geen zicht op.

De nieuwe generatie sectorconvenants hebben we nu expliciet toegevoegd rond de niet-beroepsactieven. De sectoren en bedrijven moeten nadenken over het opnemen van de verantwoordelijkheid rond die re-integratie.

Het kan inderdaad niet de bedoeling zijn, collega Verbeurgt, om bij VDAB extra drempels op te werpen.

Acties richting werkgevers om mensen extra kansen te geven, spreekt wat mij betreft voor zich.

Het is inderdaad een eenvoudige check, het mag geen administratieve drempel zijn. Wie zich spontaan meldt bij VDAB, zal worden gevraagd om een bemiddelaar om de duur van arbeidsongeschiktheid te bepalen en erkennen. Voor wie langer erkend is dan één jaar, maakt VDAB een aanmeldingsformulier en bezorgt dit aan de ziekenfondsen. Die hebben dan veertien dagen de tijd om hun goedkeuring te geven. Dat houdt in dat ze een administratieve check uitvoeren om de duur van de arbeidsongeschiktheid te checken.

Er wordt in het kader van een lopend ESF-project (Europees Sociaal Fonds) samengewerkt met de pijn- en revalidatiecentra. Daar spreekt men de mensen zelf aan en maakt hen warm om weer naar de arbeidsmarkt te stappen. Dat is die meer outreachende aanpak om, zoals ik het ooit gezegd heb: de mensen vinden waar ze zijn. Mensen in herstel kun je daar vinden om ze vandaaruit te ondersteunen.

Nog een correctie, mijnheer Annouri: wie zes tot zeven maanden ziek is, zit er nu niet bij. Er is dus inderdaad nog een veel grotere groep. U hebt wel een punt: we willen de mensen zo snel mogelijk bij ons krijgen. Dat is zeker het geval, daarom leveren we ook maatwerk. Elk traject kost 5000 euro. We voorzien twee jaar om met die mensen aan de slag te gaan. Dat is, zoals herhaaldelijk gezegd, maatwerk.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Minister, ik denk dat wij het niet eens zullen zijn. Ik vind de sfeer te vrijblijvend. Het zit vol goede intenties, maar ik denk dat er meer nodig is en ik vind een inspanningsverbintenis bij wie het mogelijk geacht wordt, geen onnodige druk, maar wel iets dat we aan onszelf verplicht zijn, zeker als we willen kunnen herverdelen en middelen toekennen aan wie het nodig heeft, ook in de toekomst.

Ten tweede, u hebt nog niet gereageerd op mijn vraag rond wie dan in een privéverzekering zit. Ik hoop dat de progressieve tewerkstelling voor hen, zonder verlies van invaliditeit, ook iets is dat u wilt bekijken en op tafel wilt leggen.

Ten derde, het punt dat collega's Verbeurgt en Annouri maken, namelijk het feit dat de sleutel ligt bij werkbaar werk en preventie, uiteraard zijn wij het daar ook mee eens. Maar het mag geen reden zijn om bij degenen die vandaag langdurig ziek zijn, niet alles uit de kast te halen om bij wie het kan, een traject richting werk op te starten. Dat was de scope van deze vraag.

De voorzitter: De heer De Witte heeft het woord.

Kim De Witte (PVDA): Dank u wel, minister, voor uw extra toelichting.

Kansen geven maar geen extra druk zetten, hoor ik u zeggen, het belang van een aanpak op maat. Ik onderschrijf dat. We gaan dat opvolgen. Ik denk dat we op dat punt hopelijk wel op dezelfde golflengte zitten, dus dat lijkt mij heel belangrijk.

Ik wil ook het belang van werken aan oorzaken, aan de arbeidsmarkt, nog eens benadrukken. Ik weet dat dat in dit zotte land niet uw bevoegdheden zijn, maar op de arbeidsmarkt worden heel veel mensen zot gedraaid. Ik vind de metafoor van collega Annouri zeer interessant. Ik ga die nog gebruiken, met de juiste bronvermelding uiteraard, want het is een goede metafoor. Het gaat inderdaad – dat is wat collega Ongena ook zegt – over een hele kleine groep die we nu gaan proberen te activeren, maar dat is een immense groep: 10.000 op 243.000 mensen ieder jaar. We gaan lang bezig zijn en we zullen zien of het stopt. Ik ken de cijfers niet ... *(Opmerkingen van minister Jo Brouns)*

Ik weet niet wat de cijfers zijn. Zijn er cijfers van mensen die al zes maanden ziek zijn? Ik vermoed van niet. Ik heb er in ieder geval geen, maar de groep is groot.

Ten tweede, ik noteer dat u zegt dat er minstens 5000 zieken geactiveerd moeten worden, voordat die mechanismen in werking treden. Vorig jaar zaten we aan ongeveer 4200 zieken, dus ik vermoed dat dat haalbaar is, maar we gaan dat ook heel nauwgezet opvolgen.

Ten derde, natuurlijk, collega Ongena, zijn wij voor arbeid. Wij zijn voor arbeid aan het begin, in het midden en aan het einde van de loopbaan. Wij zijn er inderdaad tegen om mensen te verplichten om te werken tot 67 jaar, maar dus niet voor een recht op werk tot 67 jaar. Voor mensen die 30, 35, 40 jaar lang gewerkt hebben, is dat niet haalbaar. Het is ook absurd dat dat allemaal op één leeftijd zit. De facto zit dat op één leeftijd voor heel veel poetsvrouwen en dergelijke meer. Voor u en voor mij gaat dat wellicht geen probleem zijn, voor die mensen wel. Daar zit meer dan 10 jaar verschil tussen in levensverwachting, 20 jaar in gezonde levensverwachting, dus wij zijn daar tegen.

Wij zijn ook tegen het activeren, het verplichten tot heractiveren van zieken en invaliden op de huidige arbeidsmarkt. Wij denken dat die plicht niet gaat bijdragen tot een grotere welvaartstaat. Heel die fetisj, zoals we gisteren nog konden lezen in De Standaard, van de werkzaamheidsgraad die u en uw collega's daar constant rond gebruiken, is natuurlijk larie en apekool. Laten we kijken naar Nederland: daar hebben ze een werkgelegenheidsgraad van 82 procent, maar als we het uitdrukken in voltijdse jobs, zitten zij onder de Belgen. De Belgen werken verhoudingsgewijs meer dan de Nederlanders. Als je elke job in twee of drie stukken kapt, dan heb je een hogere werkzaamheidsgraad, maar dan heb je geen extra welvaart. Het grote probleem mijns inziens is dat we mensen kapotmaken op onze arbeidsmarkt, en daar moeten we dringend iets aan doen.

Tot daar mijn slotwoord.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de hefboomfunctie van vrijwilligerswerk – 991 (2022-2023)

Voorzitter: de heer Imade Annouri

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Wie vandaag uitkeringsgerechtigd werkloos is – ik heb het nu over de tijdelijk werklozen – en vrijwilligerswerk wil doen, die moet online een formulier opzoeken bij de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA). De naam ervan ga ik u besparen, het zijn allemaal letters en cijfers. Dan neemt de RVA twaalf dagen de tijd om dat al dan niet goed te keuren. Als men niets hoort, dan mag het, hoort men iets, dan mag het niet. In onze Guldensporensresolutie stond: laat VDAB daar zelf over beslissen. Het werd ook al eerder aangekondigd als een voorbeeld van asymmetrisch beleid dat binnengehaald werd. VDAB zal daar zelf over mogen beslissen, maar tenzij wij ons vergissen, is dat nog steeds niet in werking getreden. Mijn vraag is: hoe zit het daarmee?

De voorzitter: Minister Brouns heeft het woord.

Minister Jo Brouns: Bedankt voor de vraag, collega.

In dit dossier gebruiken we inderdaad asymmetrisch beleid om beleid te voeren op maat van de regio's. Het interfederaal platform heeft hierover namelijk een advies uitgebracht waarin voorzien werd in de mogelijkheid om die meldingsplicht, uitgaande van de werkzoekende en de RVA, te schrappen. De RVA blijft wel bevoegd voor de erkenning van het vrijwilligerswerk op het niveau van de vereniging of de instelling. Via asymmetrisch beleid kunnen gewesten het vrijwilligerswerk effectief opnemen als een onderdeel van het traject naar werk.

Er is gevraagd om te voorzien in een periodieke data-uitwisseling tussen de RVA en de gewesten. Het kabinet-Dermagne heeft het wetgevend proces in gang gezet om de huidige regelgeving in het kader van vrijwilligerswerk te wijzigen, rekening houdend met het advies van het interfederaal platform.

De sociale partners – het Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité (VESOC) – hebben de visienota over de inbedding van het vrijwilligerswerk in een traject naar werk uitvoerig besproken. Zoals u weet, collega, ben ik de mening toegedaan dat vrijwilligerswerk een absolute meerwaarde is voor de vrijwilliger en de samenleving. Uit onderzoek blijkt ook dat dit een werkzoekende kan versterken in zijn of haar zoektocht naar werk.

De visienota voorzag in een eerste fase in een regeling voor elke uitkeringsgerechtigde werkzoekende met een werkloosheidsuitkering. Ook voor niet-beroepsactieven zien zij het als een manier om hen laagdrempelig te activeren en hun zelfvertrouwen in hun kansen op een succesvolle arbeidsmarktdeelneming verder op te bouwen. De sociale partners waren akkoord met de vooropgestelde visie.

De inbedding zal gebaseerd zijn op volgende principes. De werkzoekende heeft een meldingsplicht aan VDAB dat men reeds vrijwilligerswerk uitoefent of zal uitoefenen. Hierdoor wordt VDAB op de hoogte gesteld en kan VDAB dit valoriseren in het traject naar werk. Vrijwilligerswerk kan niet opgelegd worden door een bemiddelaar. De essentie van vrijwilligerswerk blijft behouden, namelijk de vrije keuze. De werkzoekende heeft dan ook de vrije keuze om vrijwilligerswerk mee te nemen als een van de acties binnen zijn traject naar werk. Vrijwilligerswerk is een van de mogelijke acties voor de werkzoekende om zijn beschikbaarheid op de

arbeidsmarkt te bewijzen. Wat betreft het inbedden in een traject naar werk, is het de bemiddelaar die op maat beoordeelt of het voorgestelde vrijwilligerswerk past in zijn traject. Daarbij zijn er geen leeftijdsgrenzen. De beoordeling is gerelateerd aan de fase van het traject naar werk. De erkenning binnen een traject naar werk is beperkt in tijd in functie van de meerwaarde in het traject op maat. Het vrijwilligerswerk komt niet in de plaats van activering, maar kan wel een opstap zijn naar een duurzame job. Vrijwilligerswerk is voor een bemiddelaar een van de manieren om de competenties van de werkzoekende in te schatten en informatie te verzamelen in verband met een succesvolle joboriëntatie. Het biedt de mogelijkheid om competenties te ontwikkelen en om zowel generieke als technische competenties in kaart te brengen.

Dan kom ik bij uw derde vraag. Zoals aangegeven is het regelgevend proces lopende. We kunnen dus niet op de zaak vooruitlopen en moeten de definitieve teksten afwachten. De RVA blijft wel bevoegd om taken in het kader van vrijwilligerswerk op het niveau van de vereniging te erkennen. Het is eveneens voorzien dat er een data-uitwisseling op periodieke basis dient te gebeuren tussen de RVA en de gewesten.

In 2018 sloten VDAB en het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk (VSVw) een samenwerkingsovereenkomst vanuit hun gemeenschappelijke erkenning van vrijwilligerswerk als een vorm van competentieversterking die een volwaardige schakel kan vormen in het traject richting duurzame tewerkstelling of als een bewuste verbreding van de loopbaan. VDAB-bemiddelaars verwijzen werkzoekenden met interesse voor vrijwilligerswerk reeds door naar de door het steunpunt voorziene kanalen, zoals de vacaturebank vrijwilligerswerk.be. Het meer zichtbaar maken en het inbedden van vrijwilligerswerk binnen een traject naar werk zou de samenwerking tussen VDAB en VSVw een nieuwe impuls kunnen geven. VDAB en het steunpunt zullen in onderling overleg hun samenwerking ook verder vormgeven.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): In Limburg spreekt men sneller dan dat het asymmetrisch beleid wordt uitgevoerd. (*Gelach*)

Ik herinner me nog dat collega Crevits destijds in de plenaire zei: "Zie je wel, collega Ronse, het asymmetrisch beleid werkt wel! Binnenkort gaat VDAB zelf mogen beslissen of iemand vrijgesteld wordt van het zoeken naar werk wanneer hij vrijwilligerswerk doet." Uit uw antwoord leid ik af dat dat in de praktijk nog altijd niet geregeld is. Ja, dat gaat toch wel zeer traag. Dat is nu toch iets wat politiek totaal niet controversieel is, denk ik. Vlaanderen en VDAB zeggen gewoon: laat ons dat zelf beslissen.

Ik ben het niet helemaal met u eens: ik vind wel dat dat kan passen in het kader van een traject naar werk. Voor mij kan dat één bepaald spoor zijn voor mensen om competenties op te bouwen. Hopelijk is het ook een instrument dat een VDAB-bemiddelaar kan meenemen in een afsprakenblad. Maar de intentie van Vivaldi om via asymmetrisch beleid de regio's slagkracht te geven in hun arbeidsmarkt bewijst bij deze haar complete failliet. Zelfs vrijwilligerswerk moet nog altijd aangevraagd worden bij de RVA, ondanks grote verklaringen en groen licht, vroeger. Het gaat gigantisch traag.

Ik heb nog een kleine bijvraag: werd ook door Wallonië en Brussel gevraagd om autonoom te kunnen beslissen over vrijwilligerswerk, of is dat enkel een Vlaamse vraag?

De voorzitter: Minister Brouns heeft het woord.

Minister Jo Brouns: Ik deel uw frustratie over de Limburgse traagheid aan de andere kant. Dat is helemaal juist, collega, ik kan alleen maar herhalen dat we op die nagel blijven kloppen en snelheid vragen. Het wordt inderdaad meegenomen als een onderdeel in het traject naar werk. Of dat in Brussel en Wallonië ook zo wordt gevraagd, ik denk het niet. Ik denk dat op dit ogenblik enkel Vlaanderen het gevraagd heeft. Ik wil dat nog wel eens checken, maar dat is de informatie die wij hebben, dat het alleen vanuit Vlaanderen gevraagd werd.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de opstart van de gemeenschapsdienst – 992 (2022-2023)

Voorzitter: de heer Imade Annouri

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): 1 januari 2023, een mooi moment. Niet alleen omdat we Nieuwjaar gevierd hebben, maar vooral ook omdat VDAB vandaag over een nieuwe tool beschikt om mensen die twee jaar werkloos zijn en nog altijd geen job gevonden hebben, een traject aan te bieden om competenties te versterken en noem maar op, onder de noemer van gemeenschapsdienst. De bedoeling daarvan is de kloof die er nog is voor ze aan de slag kunnen gaan, te helpen dichten.

Het kan bij lokale besturen, vzw's, scholen, minstens 32 uur per maand, maximum 64 uur per maand en gedurende maximum 6 maand. Er worden arbeidsritme en generieke competenties opgebouwd. En dat kan dus als bindend element in een afsprakenblad worden opgenomen. Lokale besturen spelen daar een speciale rol.

Hebben alle lokale besturen dat dit jaar op een mooie, propere manier uitgerold?

Worden zij ook gemotiveerd om daar zeer goed aan mee te werken?

Zijn er nu al mensen in gemeenschapsdienst?

Ik heb de socials nog even opgezocht. Ik heb nog geen bezoek gezien van minister Brouns aan de eerste persoon die actief is in gemeenschapsdienst. Ik hoop stilletjes dat dat iemand uit Kortrijk zal zijn. Dan kan ik u ook meteen rondleiden in onze mooie stad.

In overleg met lokale besturen en sociale partners zou ook bekeken worden hoe wijk-werken – dat is dus voor twee jaar werkloosheid – versterkt kan worden en gepositioneerd kan worden ten aanzien van gemeenschapsdienst. Hoe zit het daarmee?

De voorzitter: Minister Brouns heeft het woord.

Minister Jo Brouns: Dank u wel, collega Ronse.

Ik kan u toch wel verzekeren dat er al wat inspanningen gebeurd zijn om die lokale besturen klaar te stomen om de gemeenschapsdienst vorm te geven. De Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) informeerde de lokale besturen via tal van fora over de conceptnota, alsook over de verdere operationalisering, zoals de ESF-oproep (Europees Sociaal Fonds) van Recovery Assistance for Cohesion and the Territories of Europe (REACT-EU), waarover zo dadelijk nog iets meer.

Daarnaast zet VDAB haar lokale netwerkmanagers in om die info verder te verspreiden en te verduidelijken binnen de bestaande overlegstructuren met de lokale

besturen. VDAB lanceert eveneens een webpagina met de nodige info omtrent de gemeenschapsdienst voor de burger en de lokale besturen, vzw's en onderwijsinstellingen.

Ik wil wel meegeven dat het aanbieden van stageplaatsen door lokale besturen ook niet geheel nieuw is. De GLOW-partners (Groeien en Leren Op de Werkvloer) hebben vanuit projecten in het verleden al contacten met de lokale besturen in het kader van het zoeken naar stageplaatsen.

Ik heb met de REACT-EU-middelen een bedrag van 5 miljoen euro voorzien voor de lokale besturen in het kader van de gemeenschapsdienst. Die middelen zijn een impulsondersteuning en -financiering, enerzijds om de inzet van de werkplekken actief te gaan faciliteren, anderzijds om de begeleidingstaak van de werkgever, in dezen het lokale bestuur, op de werkvloer te kunnen organiseren. We vragen aan de lokale besturen om stageplekken actief ter beschikking te stellen voor uitvoering van de gemeenschapsdienst, andere dan en bijkomend aan degene die ze ter beschikking stellen voor andere activeringstrajecten die er vandaag bestaan. Het is uiteraard elk lokaal bestuur dat hierover in alle autonomie zal kunnen beslissen.

Lokale besturen kunnen op deze ESF-oproep intekenen tot eind maart. Voor de lokale besturen volgt er specifiek hierover nog een infosessie. In maart wordt er ook een lerend netwerk georganiseerd, waarin een eerste stand van zaken zal worden opgemaakt.

Het aantal lokale besturen dat effectief aan de slag zal gaan met gemeenschapsdienst, zal dan ook pas volledig kenbaar zijn in april 2023, omdat – zoals ik ook daarnet al zei – de lokale besturen nog tot en met maart tijd hebben om in te tekenen op de oproep. Eenmaal een lokaal bestuur intekent, zal dat zich dan ook moeten organiseren om dat verder te operationaliseren en uit te rollen. We vragen immers een formele beslissing van de gemeenteraad tot opstart van gemeenschapsdienst. Bovendien wordt er ook gevraagd naar een plan van aanpak en de opleiding van mentoren.

Gemeenschapsdienst zit ingebed in een traject werkplekleren binnen GLOW. De toeleidingen voor GLOW-trajecten zijn nog maar begin januari gestart. De eerste stappen naar mogelijke stageplaatsen zullen in de loop van de komende maanden dan ook wel naar boven komen.

De oefening rond de verdere positionering en het versterken van wijk-werken start deze maand. Er is alvast een werkgroep samengesteld met zowel de VVSG, vertegenwoordiging van een aantal wijk-werkorganisatoren als de VDAB-experts. De werkgroep bekijkt en analyseert de nodige stappen om tot een versterking van wijk-werken te komen. Een breder aanbod aan activiteiten, het versterken van de instroom richting wijk-werken en een rol voor de wijk-werkorganisatoren in het bereiken van niet-beroepsactieve personen zijn mogelijke pistes die verder onderzocht zullen worden.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Dus tot en met maart kunnen lokale besturen intekenen en beslissen of ze meedoen of niet. Stel: ik woon in Zelzate, een gemeente die bestuurd wordt door de PVDA. Ik kan mij inbeelden dat de ambitie om daar in te tekenen vrij groot zal zijn. Van Kortrijk kan ik mij bijvoorbeeld wel inbeelden dat we daaraan gaan meedoen. Kan die persoon uit Zelzate, als die twee jaar lang uitkeringsgerechtigd werkzoekend is, en de bemiddelaar vindt dat gemeenschapsdienst een goed traject zou zijn voor die persoon om de kloof naar werk te dichten, ook tot gemeenschapsdienst uitgenodigd worden in een andere gemeente? Of vervalt dat dan? Dat is een technische bijvraag.

De voorzitter: De heer Ongena heeft het woord.

Tom Ongena (Open Vld): In het verleden heb ik ook al verschillende keren vragen gesteld over die gemeenschapsdienst. Het ligt ons ook nauw aan het hart. Ik denk dat we er ook alles aan moeten doen om die toch nog altijd grote groep van mensen die langer dan twee jaar werkzoekend zijn, opnieuw aan de slag te proberen te krijgen.

We geloven heel sterk in het instrument van gemeenschapsdienst. Ik ben blij dat het nu start. Oké, men heeft ervoor gekozen om die GLOW-tender daarvoor te gebruiken. Die GLOW-tender, dat gaat in totaal over een tienduizendtal trajecten, maar daar zitten natuurlijk ook vele andere dingen in. Ik herhaal mijn bekommernis die ik ook in het verleden al heb vermeld: men moet zien dat er natuurlijk voldoende trajecten gereserveerd zijn voor gemeenschapsdienst en dat er echt nog wel voldoende aanbod is.

Daarom is mijn eerste vraag: stel dat de 'goesting' bij veel van die langdurig werkzoekenden zo groot is, dat de vraag het aantal trajecten overstijgt, wat gaat u daar dan mee doen? Gaan we dan een soort wachtlijst krijgen? Kunt u daar misschien al iets over zeggen?

Een tweede bekommernis die ik ook al geuit heb in het verleden is: zorg dat er toch een zekere uniformiteit en welwillendheid is bij VDAB-bemiddelaars om ook te kiezen voor dat traject van gemeenschapsdienst. U had daarover ook gezegd dat er een duidelijke interne en externe communicatie zou komen. De vraag is: is dat gebeurd? Kunnen we die communicatie dan misschien ook eens zien? Bovendien was er sprake van een constante monitoring van zowel de VDAB-bemiddelaars als van de GLOW-partners. Hoe wordt die monitoring concreet uitgerold?

En dan kom ik tot mijn derde en eigenlijk mijn belangrijkste vraag: stel dat u inderdaad voor de eerste keer met iemand op de foto zou gaan die gemeenschapsdienst doet. Vanuit Limburg naar Kortrijk rijden, is heel ver. Sint-Katelijne-Waver, minister, ligt veel dichterbij. Dus ik nodig u ook graag uit om dat dan daar te komen doen.

De voorzitter: De heer Verbeurgt heeft het woord.

Thijs Verbeurgt (Vooruit): Collega's, het zal u niet verwonderen dat wij vanuit de Vooruit-fractie een – op zijn zachtst gezegd – koele minnaar zijn van de gemeenschapsdienst voor langdurig werkzoekenden. We hebben hier in deze commissie al verschillende discussies gehad die telkens neerkomen op het feit dat er zoveel vacatures openstaan en dat er zoveel mensen op zoek zijn naar werk. Ik geloof fundamenteel dat we mensen vooral moeten oriënteren naar werk dat loont en naar volwaardige jobs, eerder dan naar een gemeenschapsdienst waarbij ze eigenlijk niet dat volwaardige inkomen krijgen. Ik denk dat we de ideologische discussie tot uit den treure kunnen voeren. We zijn het daar niet eens en dat zal wellicht zo blijven.

Nu, een heel concrete vraag, minister. Wij zijn toch ook zeer bezorgd dat lokale besturen die instap in de gemeenschapsdienst voor een deel vanuit een financiële overweging zullen doen, waarbij men reguliere arbeid doorschuift naar gemeenschapsdienst. Is er voor gemeenten die intekenen op dit project, een monitoring, zodat dit niet ten koste gaat van reguliere arbeid?

Imade Annouri (Groen): "The proof of the pudding is in the eating", wordt weleens gezegd. Er zijn al heel veel discussies geweest over die gemeenschapsdienst, over wat het wel is, over wat het niet zou zijn, over hoe dat zou worden ingevuld. Ik denk dat collega Verbeurgt gelijk heeft: de ideologische lijnen zijn

duidelijk. Wij geloven daar ook niet zozeer in of zijn daar toch ook wel, zoals hij het aanhaalt, koele minnaars van.

Maar mijn simpele vraag is, minister: welke evaluaties zijn er voorzien? Wanneer zullen die plaatsvinden? Om te zien hoe dat aan het lopen is en welke effecten het heeft, mogelijk verstorende, mogelijk goede effecten. Dus op welke manier zal die evaluatie gebeuren naar de lokale besturen, met de lokale besturen, over de impact van wat deze meerderheid heeft beslist op het vlak van gemeenschapsdienst?

De voorzitter: Minister Brouns heeft het woord.

Minister Jo Brouns: Alles rond opvolging, evaluatie en monitoring is uiteraard een belangrijk aandachtspunt bij nieuwe maatregelen die competentieversterkend kunnen werken om mensen meer en beter te kunnen toeleiden naar de arbeidsmarkt. Dus dat zal hier niet anders zijn. Dat kan dan ook een antwoord zijn op de vraag naar wat er moet gebeuren wanneer er te weinig trajecten zouden zijn en we daar eventueel bijkomende acties moeten ondernemen.

En inderdaad, mocht het zo zijn dat over heel Vlaanderen enkel Kortrijk intekent, dan kan iedereen doorverwezen worden naar Kortrijk. Maar intussen zal ik halt houden in Sint-Katelijne-Waver om daar de eerste persoon in gemeenschapsdienst te gaan feliciteren.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): We zijn enorm teleurgesteld door het feit dat de minister Sint-Katelijne-Waver boven Kortrijk plaatst. Een ding weet ik wel zeker: hij mag niet naar Mechelen gaan, want daar zijn ze niet voor gemeenschapsdienst. *(Opmerkingen. Gelach)*

Maar als we er dus in slagen om ons in Kortrijk kandidaat te stellen, dan is dat een reden te meer om naar Kortrijk te komen.

Alle gekheid op een stokje. Ik ben blij dat mensen, ook al is het in hun eigen gemeente niet voorzien, het ook elders kunnen doen.

Ik wil er toch ook nog een keer op wijzen dat gemeenschapsdienst geen job is, voor alle duidelijkheid. Wat mij en onze fractie betreft, staat gemeenschapsdienst op hetzelfde niveau als opleidingen, stages, trainingen. Het is eigenlijk competentieversterkend. Ik hoop ook, collega's, dat de trajecten die aangeboden worden – en daarin ben ik wel mee met de achterliggende bezorgdheid van collega Verbeurgt – door de lokale besturen ook in die filosofie meegegeven worden.

In die zin gaat dat volgens mij, als dat goed wordt toegepast, bestaande jobs niet kannibaliseren, en zou dat van lokale besturen zelfs een beetje extra inspanning vergen, vooral om die mensen te begeleiden en opnieuw op het juiste traject te krijgen. Ik kan heel veel interessante en boeiende trajecten binnen die lokale besturen bedenken. Ik vind dat dus wel een heel mooi en nuttig instrument.

En ik vind trouwens ook – om hem dan toch een pluim te geven – dat collega Ongena een terechte opmerking heeft gemaakt, namelijk dat het belangrijk zal zijn dat er ook wat uniformiteit is bij die VDAB-bemiddelaars, zodat dat ook echt volwaardig wordt toegepast en dat het niet zo is dat de ene bemiddelaar het wel interessant vindt en de andere niet.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de jobbonus en de jobbonus plus – 993 (2022-2023)

Voorzitter: de heer Imade Annouri

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Ik ben heel fier dat deze Vlaamse Regering voluit de kaart trekt van wie werkt en dat we middelen uittrekken om ervoor te zorgen dat mensen die vandaag weinig verdienen, netto meer overhouden. Op het einde van vorig kalenderjaar hebben we voor de jobbonus zelfs de loongrenzen nog aangepast. Het maximumbedrag van 600 euro kun je nu krijgen, ook al verdien je 1950 euro bruto, in plaats van 1800 euro bruto. De maximumgrens om hem te krijgen, of om ervan te genieten, hebben we ook opgetrokken naar 2900 euro bruto per maand, in plaats van 2500 euro bruto per maand, dacht ik.

Nu is de hele administratieve procedure op gang gekomen. Alle mensen die recht hebben op een jobbonus – het zouden er 730.000 zijn –, werden aangeschreven, met de vraag om hun bankrekeningnummer te registreren op Mijn Burgerprofiel.

Naast de jobbonus is er ook een jobbonus plus in het leven geroepen. Dat gaat over loontrekkenden met een laag loon – ik dacht tot 2500 euro bruto – die de voorbije drie maanden minstens één dag gewerkt hebben. Die kunnen twee keer 600 euro krijgen als ze overschakelen op een zelfstandige activiteit, een keer in het begin en een keer als ze erin geslaagd zijn die zelfstandige activiteit minstens een jaar uit te voeren.

Ook daar heb ik wat vragen over, maar ik zal ze samenvatten.

Eén, hoeveel werknemers hebben er vandaag al de jobbonus ontvangen?

Twee, hoeveel procent van de rechthebbenden hebben hun rekeningnummer nog niet ingegeven op Mijn Burgerprofiel?

Drie, hebben alle rechthebbenden ook effectief die brief ontvangen? Zijn we geen mensen vergeten?

Wat voor onze fractie toch ook heel belangrijk is, is die jobbonus plus. Wordt die ook fiscaal vrijgesteld? Het is belangrijk dat we hier geen middelen toekennen aan mensen om dan een stuk van die middelen afgeroomd te zien worden richting de overzijde van deze straat.

De voorzitter: Minister Brouns heeft het woord.

Minister Jo Brouns: Collega Ronse, ik ben blij dat u vragen stelt over de uitvoering van de jobbonus. Het traject dat we in 2022 juridisch, operationeel, datatechnisch en communicatief hebben afgelegd, was toch wel een huzarenstukje – dat mag gezegd worden – en het werpt vandaag zijn vruchten af.

Ik ben heel trots om te mogen vertellen dat er 2 dagen geleden, op 10 januari 2023, reeds 482.279 mensen een jobbonus uitbetaald gekregen hebben. Dat wil zeggen dat 65 procent van de mensen die werken aan een laag loon in Vlaanderen, al een welgekomen financieel extraatje ontvangen hebben. Zij hebben gevoeld dat werken effectief loont en dat is het doel.

We blijven momenteel dagelijks bedragen storten en het verschil maken voor de mensen, want we kennen momenteel al het rekeningnummer van 77 procent van de rechthebbenden. In cijfers wil dat zeggen dat 578.014 van de 745.932

rechthebbenden hun rekeningnummer hebben geregistreerd in Mijn Burgerprofiel. Zij werden daar sinds 3 november toe uitgenodigd per brief.

Nog niet alle rechthebbenden hebben een brief ontvangen. Van zo'n 30.000 dossiers waren de gegevens nog niet volledig. Voor deze dossiers kon de berekening nog niet plaatsvinden en is het nog niet duidelijk of deze mensen ook recht zullen hebben op een jobbonus. Dit wordt de komende weken verder technisch onderzocht. Die personen zullen vervolgens nog een brief krijgen, indien ze daar finaal ook recht op blijken te hebben. Het is de bedoeling dat die tot en met eind februari verstuurd gaan worden.

Ik durf dus toch wel van een succes te spreken, omdat we na één informatie- en communicatieronde al zoveel mensen hebben weten te bereiken. De gerichte communicatie met de brief, in combinatie met onder andere een socialemediacampagne en het opzetten van een breed netwerk aan intermediairs, werkt heel sterk. Zo werd er gecommuniceerd naar de lokale besturen, digibanken, zorginstellingen, de grote werkgevers en specifieke sectoren zoals de dienstenchequesector.

Ik kan u daarover een aantal cijfers geven. In totaal zijn er meer dan 2350 contacten geweest om tot een groots stakeholdernetwerk te komen. Hierdoor kan de infolijn doorverwijzen naar 140 fysieke plekken voor de ondersteuning bij de registratie van het rekeningnummer. De eerste socialemediacampagne liep van 15 november tot 15 december en werd meer dan 5,5 miljoen keer weergegeven. Er werden meer dan 2 miljoen individuele personen bereikt. De tweede campagne op dat vlak loopt sinds 16 december van vorig jaar en overtreft ondertussen de eerste, met 5,6 miljoen weergaves en 2,2 miljoen bereikte individuen.

Ondanks die sterke communicatiecampagne zijn er nog 167.918 mensen die hun rekeningnummer nog altijd moeten registreren, zo'n 23 procent. Dat is mogelijk een meer kwetsbare groep en we gaan die dan ook in kaart brengen om te bekijken over wie het gaat en hoe we die mensen het best kunnen bereiken. Het staat in elk geval buiten kijf dat we er alles maar dan ook alles aan zullen doen om iedereen die recht heeft op de jobbonus, te bereiken en ervoor te zorgen dat het bedrag dat hem of haar toekomt, uiteindelijk op het rekeningnummer zal verschijnen.

Dan geef ik een stand van zaken over de fiscale vrijstelling van de jobbonus plus. Zoals u weet hebben we, nu de regelgeving afgerond en gepubliceerd werd in het Belgisch Staatsblad, de bevoegde federale minister opnieuw gevraagd om de jobbonus plus voor startende zelfstandigen fiscaal vrij te stellen. We hebben daar eind november nog over geschreven.

In het antwoord van 5 december is de visie van de federale minister van Financiën de volgende. De jobbonus plus moet in rekening gebracht worden in de totaliteit van het belastbaar beroepsinkomen van de startende zelfstandige. De jobbonus plus vormt namelijk een verrijking voor de zelfstandige als gevolg van het feit dat hij zijn beroep uitoefent. Men ziet de jobbonus plus niet als een inkomensgerelateerde premie, maar als een incentive om de stap naar ondernemerschap te faciliteren. Er zijn in de andere gewesten effectief gelijkaardige premies, die vandaag ook worden belast. Men geeft federaal aan dat men consequent moet zijn. Ook onze eigen transitiepremie wordt om die reden niet fiscaal vrijgesteld.

Ten slotte geeft men ook aan dat er een toenemend aantal vrijstellingen zijn in de personenbelasting en dat dat leidt tot een steeds meer vertekend beeld van het inkomen van de zelfstandige. Dit terwijl er dan weer andere maatregelen zijn die zich baseren op dat inkomen. Als we dus niet meer vanuit een correct en volledig beeld van dat inkomen gaan werken, dan verhogen we de kans op de promotieval en dat wil men tegengaan. Concreet wil dat dus zeggen dat de jobbonus plus niet

fiscaal zal worden vrijgesteld en dus deel zal uitmaken van het belastbaar inkomen van de startende zelfstandige.

We plannen om de brieven voor de jobbonus plus tegen het einde van dit kwartaal te versturen, zodat we de eerste bedragen kunnen uitbetalen. We zullen bij de communicatie over de jobbonus plus de rechthebbenden hierover uiteraard correct informeren.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Minister, sta mij eerst toe met het negatieve te beginnen. Ik ben geschokt, ik ben echt geschokt. Wij nemen hier een zeer sociale maatregel, de jobbonus plus, die toelaat aan mensen met een zeer laag loon om, als zij ambitie hebben om zelfstandig te worden, twee keer 600 euro te krijgen. En Vivaldi beslist, of geeft dat nu minstens al aan, dat ze dat zullen afkomen. Dat betekent eigenlijk dat Vlaamse middelen die we geven aan mensen met een zeer laag inkomen, federaal afgeroomd worden. Daar zijn wij echt door gechoqueerd. Wij willen dan ook aandringen op een spoedoverleg over de invoering van de jobbonus plus, gelet op dat toch zeer verontrustend nieuws van de federale minister van Financiën, over wat we gaan doen met die middelen. Voor onze fractie is het duidelijk. De miljoenen euro's Vlaamse middelen, belastinggeld, die wij gaan investeren in mensen met een laag inkomen, mogen niet gaan naar de federale overheid. Die moeten gaan naar Vlamingen die het moeilijk hebben, die we willen ondersteunen wanneer ze een volgende stap in hun professioneel leven willen nemen, namelijk die naar de zelfstandige activiteit. U mag daar dus zeker van ons op Vlaams niveau op zeer korte termijn stappen verwachten over hoe we die middelen kunnen beschermen.

Ten tweede – en nu schakel ik over van boosheid naar 'zeergelukkigheid' –: proficiat aan u, maar ook aan alle medewerkers die ervoor gezorgd hebben dat er ondertussen al 482.000 mensen – dat is bijna een half miljoen werkende Vlamingen – ervoor kiezen om te werken in plaats van niet te werken, waarbij werken en niet-werken vaak een klein verschil is. Een half miljoen daarvan heeft netto meer loon gekregen op een heel korte termijn, de tijdspanne tussen de beslissing van regelgeving en het op de rekening krijgen. Ik vind dat fenomenaal. Vlaanderen werkt. Vlaamse Regering, chapeau! Dit is echt wel wereldklasse. We zijn daar eigenlijk ontzettend blij mee.

Laat ons wel opletten: die 23 procent, die 168.000 – ik rond het af –, die zijn rekeningnummer nog niet heeft ingegeven, mogen we niet aan hun lot overlaten. Ik vraag u, minister, om kosten noch moeite te sparen de komende maand om ervoor te zorgen dat die mensen ook krijgen waar ze recht op hebben, namelijk een jobbonus die hun vanuit Vlaanderen duidelijk maakt dat we het enorm waarderen dat zij de keuze maken voor werk en aan de slag gaan en die voor hen hopelijk ook zal helpen om de eindjes aan elkaar te knopen. Over die 30.000 dossiers waarvan u zegt dat de gegevens nog niet volledig zijn en dat jullie daar de berekening aan het doen zijn, is mijn vraag aan u ook om met de diensten de nodige spoed te zetten, zodat ook die mensen weten waar ze al dan niet recht op hebben. Maar daar heb ik vertrouwen in, zeker gelet op de fantastische manier waarop die 482.000 mensen al betaald zijn.

De voorzitter: De heer Ongena heeft het woord.

Tom Ongena (Open Vld): Ik sluit mij heel graag aan bij de terechte felicitaties van collega Ronse. U weet het, de jobbonus was een van de speerpunten van Open Vld in het regeerakkoord, omdat we net willen dat mensen beloond worden om te gaan werken, zeker zij die dat tegen een laag inkomen doen. Wij zijn ook heel blij dat dit zo snel en zo efficiënt is ingevoerd en dat die mensen wel degelijk het

verschil zien op hun rekening. Alle credits daar dus ook aan de mensen die dat hebben uitgerold.

Ik sluit mij ook aan bij collega Ronse wat het eerste betreft. Als hij Vivaldi aanvalt, zal ik regelmatig wel eens denken, stop daar nu mee, met dat paraplufederalisme. Maar in dezen heeft hij natuurlijk gelijk. Ik heb u die vraag in het verleden ook al verschillende keren gesteld, over de jobbonus plus, de fiscale behandeling, ook nog bij de bespreking van de beleidsbrief hier. Ik begrijp dat compleet niet, ik begrijp dat echt niet, dat dat niet mogelijk is om dat ook fiscaal te behandelen zoals de jobbonus zelf. Dat is natuurlijk voor het gros van de mensen goed nieuws, want de jobbonus zelf gaat over veel meer mensen. Maar laat ons eerlijk zijn – we hebben straks ook een verzoekschrift –, mensen, misschien ook jullie, worden hier af en toe vandaag al geconfronteerd met de vraag van een zelfstandige die vraagt waarom hij die bonus niet krijgt. “Waarom mag ik, een zelfstandige met een laag inkomen, die jobbonus niet krijgen?” Daar zijn redenen voor, ik weet dat. Dat is allemaal bekeken en dat is allemaal niet zo gemakkelijk. Maar stel dat hij of zij in aanmerking komt voor de jobbonus plus, die uiteindelijk beperkt is tot startende zelfstandigen, dan gaan we tegen hem of haar ook nog eens moeten zeggen: “Ja, je krijgt hem alleen maar als startende, maar je gaat ook nog een deel moeten afgeven aan de fiscus.” Ik vind dat niet correct. Dat is niet fair, ik vind dat gewoon niet fair. Ik begrijp dat niet. Minister, in het verleden heb ik het u al gevraagd, dus ik herhaal nu mijn vraag om toch al het nodige te doen om de federale minister van Financiën ervan te overtuigen om die zienswijze te herbekijken. Wat ons betreft, gaat u daar een volle partner in hebben. En dat hebben we trouwens al gedaan, mocht daar enige discussie over zijn of vraagtekens. We hebben die vraag via onze federale wegen ook al heel duidelijk op tafel gelegd.

De voorzitter: Minister, een rollercoaster aan emoties, van droefheid naar euforie, om weer te eindigen bij droefheid en boosheid. Aan u het woord.

Minister Jo Brouns: Ik noteer en onthoud het positieve. Dat is de steun om de federale collega's te overtuigen. Collega Ongena, ik denk dat dat nodig zal zijn. Ik heb de argumenten gegeven die ik gekregen heb. Men maakt er inderdaad de vergelijking met andere premies die vandaag ook al belast worden. Ik moet eerlijk toegeven dat ik ook niet echt gelukkig gestemd was, toen ik die brief kreeg. Ik had althans anders gehoopt. We kunnen zeker nog eens samen proberen om het effect van de jobbonus plus even sterk te maken als dat van de jobbonus.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Mijn slotwoord is heel duidelijk. Onze N-VA-fractie én de N-VA zullen niet tolereren dat middelen die bestemd zijn voor mensen die werken of ondernemen, Vlaamse middelen die daarvoor worden uitgetrokken, miljoenen euro's, door Vivaldi zullen worden afgeroomd. Vlaanderen doet nu al met de jobbonus en de jobbonus plus aan correctie, omdat werken en ondernemen onvoldoende lonen voor wie weinig verdient. Wij gaan dat compenseren met Vlaamse middelen. We hebben die keuze hier bewust gemaakt. Ik vind het onvoorstelbaar cynisch dat dat dan zou worden afgeroomd. Die brief is dus een belediging voor alle Vlamingen. Wij gaan zeker – en dat geef ik u op een blaadje – nooit een jobbonus plus goedkeuren als er nog maar een halve eurocent zal worden weg-belast of afgeroomd. ¡No pasará! Hier trekken wij echt wel een heel scherpe lijn.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.